

TIEDOTE

Julkaisuvapaa 10.2.2021 klo 13:30

Pyhäjärven suoeluohjelmalle uusi toimikausi 2021-2027

Tänä vuonna käynnistyy Pyhäjärven suoeluohjelman viides toimikausi 2021-2027. Toimikauden sopimus allekirjoitettiin tänään, 10.2.2021. Mukana ovat kaikki edellisen toimikauden rahoittajat: Säskylän, Euran, Pöytyän ja Oripään kunnat, Rauman ja Loimaan kaupungit, Apetit Suomi Oyj, Sucros Oy, HK Scan Finland Oy, Pyhäjärven hoitoyhdistys, Pyhäjärven suojeluyhdistys ja Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry. Korona-tilanteen vuoksi emme voi juhlistaa tapahtumaa yhdessä, vaan allekirjoitustilaisuus järjestettiin Teams-etyhteyden kautta, kuten lähes kaikki muutkin tapahtumat tällä hetkellä.

Satakunnan ja Varsinais-Suomen yhteisen maakuntajärven Pyhäjärven suojelutyö syntyi vuonna 1995 alueen asukkaiden yhteisestä huolesta kotijärven tilan suhteen. Työhön ryhdyttiin kaukonäköisesti ja kunnianhimoisesti, syntyi teollisuuden, kuntien ja järjestöjen rahoittama Pyhäjärven suojelurahasto, joka myöhemmin laajeni Pyhäjärven suoeluohjelmaksi. Suoeluohjelman rahoituksessa yhdistyvät poikkeuksellisella tavalla julkinen ja yksityinen rahoitus, kun kunnat, alueen teollisuus ja järjestöt yhdistävät voimansa.

Pyhäjärven tilan kannalta suoeluohjelman tekemä työ on ollut korvaamatonta. Nopeasti etenevä rehevöityminen saatiin 2000-luvun alussa hidastumaan, kun valuma-alueelle toteutettiin erilaisia ravinnekuormitusta vähentäviä vesiensuojelurakenteita ja hoitokalastusta tehostettiin voimakkaasti. 2010-luvulla kävi ilmi, että ilmastonmuutos haastaa paitsi järven vedenlaadun ja ekologisen toiminnan, myös toteutetut vesiensuojelutoimet. Tutkimuksen, laajan kansainvälisen yhteistyön ja eri hankkeissa tapahtuneen uuden innovoinnin kautta on jo pystytty selvittämään tulevia haasteita ja kehittämään niihin uudenlaisia ratkaisuja. Pitkjänteistä kehitystyötä muuttuvan ilmaston vaatimien suojelutoimien kehittämiseksi ja toteuttamiseksi jatketaan uuden toimikauden aikana.

Pyhäjärven suoeluohjelma ja sitä koordinoiva Pyhäjärvi-instituutti ovat tämän perusrahoituksen turvin onnistuneet kanavoimaan järven suoeluun, sitä tukevaan tutkimukseen ja yhteistyöverkoston laajentamiseen merkittävän potin erilaisia kansallisia ja kansainvälisiä rahoituksia. Pyhäjärvellä saatuja tuloksia ja kokemuksia hyödynnetään eri puolilla maailmaa.

Uusi toimikausi käynnistyy

Pyhäjärven suoeluohjelman vahvuus on aina ollut pitkäkestoisuus. Rahoitus on jaksotettu EU:n ohjelmakausien mukaisiksi toimikausiksi, jotka ovat turvanneet ohjelman työrauhan. Suoeluohjelman uuden toimikauden 2021-2027 sisältöä valmisteltiin viime syksynä osallistavissa asiantuntijatyöpajoissa. Tämän pohjalta on laadittu toimikauden suunnitelma, johon voi perehtyä täällä <https://urly.fi/1VcV>. Vuonna 2021-2027 Pyhäjärven suoeluohjelman päätavoite on: **Pyhäjärven monipuolinen käyttö turvataan varautumalla ilmastonmuutoksen haasteisiin.**

Tähän päästään:

- pienentämällä valuma-alueelta tulevaa ulkoista ravinnekuormitusta
- pienentämällä järven sisäistä ravinnekuormitusta
- tavoitteita edistävällä tutkimuksella
- aktivoimalla laajat toimijajoukot
- tehokkaalla ja osallistavalla viestinnällä

Pyhäjärven veden laadun suurin yksittäinen uhkatekijä on edelleen liian suuri ulkoinen kuormitus. Siksi kuormituksen vähentäminen on myös suojeluohjelman tärkein toimenpide. Ilmastonmuutoksen mukanaan tuomiin haasteisiin sopeutumisessa keskeiseksi asiaksi nousee maan hyvä kasvukunto, joka varmistaa sekä ravinteiden että veden pidättymisen maaperässä. Viime talven kaltaiset tulvatilanteet moninkertaistavat valuma-alueelta järveen tulevan ravinnekuormituksen.

Merkittävä osa Pyhäjärven valuma-alueen tiloista toimii elintarviketeollisuuden sopimustuottajana ja ulkoisen kuormituksen pienentäminen kytkeytyykin vastuulliseen ruoantuotantoon. Yhteistyö elintarviketeollisuuden kanssa onkin erittäin voimakas vesiensuojelun väline, joka tuo toimiin konkretiaa ja vipuvoimaa. Myös ravinteiden tehokas kierrätys on olennaista Pyhäjärven ravinnekuormituksen hillinnässä ja valuma-alue työ pyrkii edistämään osaltaan Pyhjärviseudun kiertotaloutta ja vähähiilisiä toimintamalleja.

Sisäisen kuormituksen vähentämiselle keskeisin toimi on vedenlaatua tukeva kalastus. Pitkän kehitystyön ja laajan yhteistyön tuloksena Pyhäjärven hoitokalastus on pääosin kaupallisesti kannattavaa. Suojeluohjelman rooli on jatkossa entistä selvemmin kestävä kalastusta tukevan kalastotutkimuksen ja saalisseurannan koordinointi.

Suojeluohjelma pyrkii jatkossakin lisäämään eri kohderyhmien tietoa Pyhäjärven tilasta, suojelutoimista ja näihin vaikuttavista tekijöistä. Suojeluohjelma toimii myös läheisessä yhteistyössä alueen yhdistysten ja koulujen kanssa.

Muutoksia henkilöstössä

Pyhäjärven suojeluohjelmassa tapahtuu toimikauden vaihdoksen yhteydessä myös henkilövaihdos. Suojeluohjelman koordinoinnista vuodesta 2000 vastannut dosentti Anne-Mari Ventelä keskittyy vuonna 2021 kansainväliseen tutkimustyöhön ja ohjelman käytännön työn koordinointi siirtyy FM Lauri Anttilalle. Mukana suojelutyössä on koko Pyhjäjärvi-instituutin osaava asiantuntijajoukko.

Lisätietoja:

Asiantuntija Lauri Anttila, puh. 044 0344062

Toiminnanjohtaja Teija Kirkkala, puh. 050 343 0432